

pointeres det, at hvor Egnens Jordpriser ere særlig høje, kan denne Sum overskrides. Det mene vi Forslagsstillere, er forkert. Det, som Loven i al sin Simpelted gaar ud paa, er jo, at Statskassen skal træde hjælpende til ved at yde et Laan af ni Tiendedele til Husmandslodderne. Og det staar klart for os, at naar der saaledes tilbydes Hjælp fra Statskassens Side, bør det ske under lige Vilkaar for Landarbejderne, enten de saa ønske at bo ved Ringkøbing eller paa Møen eller Falster eller et andet Sted i de gode Egne. De staa Statskassen lige nær og bør derfor have samme Begunstigelse. Men det ville de ikke faa, naar vort Forslag ikke vedtages, idet der saa kan gaas ud over de ni Tiendedele af de 5,000 Kr. og højere op, saa at der i Grunden aldeles ingen Grænse bliver. Vi maa bestemt fastholde, at dette vilde være uheldigt, og pointere, at disse Landarbejdere ere Statskassen lige nær og bør behandles ens. Det er ogsaa givet, at jo flere Ejendomme der oprettes, i hvilke man laaner over Maksimumssummen 5,000 Kr., desto færre Ejendomme vil der kunne laanes til, og at der da i de daarlige, magre Egne ikke vil kunne oprettes saa mange Ejendomme som ellers. Jeg vil erindre om, at en af de væsentlige Grunde, der er anført for, at Lovens nuværende Bestemmelser bør ændres, var den, at det deri nævnte Beløb, 4,000 Kr., er for lille, fordi der i de gode Egne ikke, som der siges, for et saadant Beløb kan faas Brug af en passende Størrelse. Nu er dette imødekømt ved, at Summen er sat op fra 4,000 til 5,000 Kr., men saa synes det mig givet, at saa bør denne Sum ogsaa fastholdes som endelig. Skulde der være Undtagelser, kan jeg ikke se rettere, end at det burde være i omvendt Retning, thi det er givet, at den Jordbruger, der har med den gode Jord at gøre, altid vil være paa den gunstige Side og i Virkeligheden vil være favoriseret over for den, der har med Jord af ringere Bonitet at gøre. Jeg kan heller ikke se rettere, end at naar i Loven disse Ejendomme ere tænkte at skulle have en Størrelse fra 2 til 8 Tdr. Land, efter Udvalgets Forslag under visse Forhold indtil 12 Tdr. Land, saa maa man med de 2 Tdr. Land have tænkt paa de bedste Egne af Landet, thi i de daarlige Egne vil det være fuldstændig umuligt at oprette Brug af denne Størrelse. Og naar desuden, som anført af den højtærede Ordfører, Havebrugsarbejdere, som jo gaa ind under Landarbejdere, ere særlig kvalificerede, hvad jeg ingenlunde vil bestride,

idet de sandsynligvis ville dyrke deres Jord med Spade, faa de et Forspring fremfor dem, der bo i de daarlige Egne, og som ønske Jord der. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at vort Ændringsforslag er fuldt betimeligt, og jeg vil meget henstille til ærede Meningsfæller i dette høje Ting at stemme for det. Man kan roligt sige, at hvis dette kommer ind i Loven, bliver ingen forurettet; saa ville alle blive stillede lige. Dette er altsaa en Forandring, som har den allerstørste Betydning, og det forekommer mig, at Landarbejderne Landet over have Krav derpaa. Jeg har den Opfattelse, at saafremt der havde været levnet Udvalget noget længere Tid, kort sagt, dersom vi ikke havde arbejdet under det Pres, vi faktisk have arbejdet under, vilde Tanken i dette Ændringsforslag og derved selve Ændringsforslaget have vundet saa mange Medforslagsstillere, at der havde været Haab om at føre det igennem i dette Ting. Jeg svæver ikke nu for Tiden i den Illusion, at vi skulle faa det vedtaget, men kunde det desuagtet ske, skal det selvfølgelig glæde mig. Som sagt, hvis der havde været levnet os noget mere rigelig Tid til vort Arbejde, har jeg den bestemte Tro, at det vilde have vundet Flertal i Udvalget, og at Loven paa dette Punkt vilde være kommen ud i den Skikkelse, som vi ønske. Jeg skal dermed slutte og kun endnu en Gang henstille til ærede Medlemmer at stemme for dette Ændringsforslag.

Landbrugsministeren (Ole Hansen):

De Ændringer, der her foreligge fra Udvalget, kan jeg tiltræde; jeg finder ingen Anledning til at omtale dem nærmere, idet jeg ganske kan henholde mig til de Udtalelser, der faldt fra den ærede Ordfører derom.

Maa jeg derimod gøre et Par Bemærkninger i Anledning af de to Mindretalsforslag, der ere fremsatte under Nr. 7 og 9. Ændringsforslaget under Nr. 7, der nu er blevet anbefalet af det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Nordby), blev nærmest motiveret med den Bemærkning, at det var stillet, for at Landarbejderne kunde blive stillede lige Landet over. Dette, at Landarbejderne skulle stilles lige eller nyde ens Begunstigelser, finder jeg er et fuldstændig rigtigt Syn paa den Sag. Men det er ganske vist min Opfattelse, at hvis vi fulgte Mindretalsforslaget under Nr. 7, vilde Landarbejderne ikke blive stillede lige Landet over; det vilde ganske simpelt medføre, at de af Landarbejderne,